

S I S T E R U N D E.

Lørdag 15. juli 1944.

KINAS KAMP.

Den 15. juli 1937, altså nøyaktig 7 år siden idag, skulde borgerkrigen mellom de stridende parter i Kina avblåses. Nankingregjeringen og kommunistregjeringen skulle da endelig forsones og en ny politikk innledes der all kraft skulle samles mot Kinas arge fiende - Japan - som litt etter litt hadde lagt under seg viktige deler av Kina. Først kom anneksejonen av de viktige kinesiske besittelser Mansjuriet - som ble omdannet til en japansk vasallstat keiserdømmet Mansjukuo og to år etter i 1933 ble den nordkinesiske provins Jehol lagt inn under det nye keiserdømmet. Fra 8 juli 1937 da Japan atter gikk til åtak mot Kina for å forpurre den kinesiske samling som ville kunne gjøre en ende på japanernes planer om herredømmet i den fjerne Østen og til desember 1941 da japanerne gjennom angrepet på Pearl Harbor skaffet seg USA og Storbritannia til fiender, kjempet Kina alene mot den japanske overmakt. Tross store japanske seire som berøvet Kina hele kyststrekningen med de viktige byer Tiensin, Sjanghai og Kanton og først den opprinnelige hovedstad Nanking og senere den nye hovedstad Hankau og også den gamle keiserby Peiping holdt kineserne stand og deres geriljatropper gjorde den japanske okkupasjon av store distrikter temmelig illusorisk. Japanerne behersket faktisk bare de store byer og jernbanene mellom dem. De japanske ingeniørtropper måtte nesten hver morgen gå igang med å utbedre skader som de kinesiske geriljatropper hadde forårsaket på transportanleggene i løpet av natten. De sto helt maktesløse overfor den folkets krig som kineserne førte overfor dem. Etter at Japan også er kommet i krig med de to angelsaksiske stormakter er Kina blitt betraktet som en av "de fire store" som skal dirigere verdensutviklingen etter krigen. Av to grunner kan det derfor være av interesse å se på den indre kinesiske utvikling. For det første hvorfor har det kinesiske folk sluttet slik opp om sin regjering at de holder ut alle lidelser i kampen mot japanerne, og for det annet hvilke befinnelser har det moderne Kina til å være med og bygge opp en demokratisk verden etter krigen?

Kinas historie etter revolusjonen i februar 1912 har vært en eneste sammenhengende borgerkrig. Kjernen i opposisjonen mot det avlegge gamle keiserdømmet var de demokratiske kreftene i Sør-Kina rundt den kjente kinesiske statsmann Sun-Yat-Sen. Men det var militaristiske kretser som fikk makten i Peking. Helt til 1928 kjempet det demokratiske Kuo-min-tang partiet mot "røvergeneralene" som styrte Nord-Kina. Da lyktes det Chiang-Kai-Shek å legge hele Kina under seg. Under denne frihetskampen mot generalene hadde kommunistene til å begynne med spilt en stor rolle. Den kjente russiske kommunist Borodin var med og bygde opp Kuo-min-tang partiet til den sterke organisasjonen som til slutt kom til å knekke generalene og marskalk Blücher var med og organiserte den kinesiske hæren. Men allerede under kampen mot generalene kom det til brudd mellom kommunistene og venstrefløyen av Kuo-min-tang partiet på den ene siden og Chiang-Kai-Shek som personlig var venstrebetonet, men som måtte støtte seg på det konservative borgerskap, på den annen siden. Resultatet var at C-K-S kom til å anse kommunistene som sine fremste fiender og dette svekket kineserne voldsomt i motstanden mot Japan. De kinesiske kommunister viste seg nemlig å være framragende krigere, særlig behersket de geriljakrigføringen godt, og Chiang-Kai-Shek maktet aldri og slå dem. Og mens denne kampen foregikk kunne japanerne i fred og ro erobre noen av Kinas viktigste provinser. Japanerhatet var sterkt i Kina og Japans overgrep førte til en spontan boikott av japanske varer, noe som terget japanerne ytterlig. En rekke kinesere stilte seg etterhvert i opposisjon til C-K-S og forlangte fred med kommunistene og energisk motstand mot japanerne. Kommunistene ville også ha forsoning og felles innsats mot japanerne. Resultatet ble den planlagte forsoning i 1937. Og det viste seg at japanerne hadde rett med hensyn til sin frykt for at et enig Kina skulle hindre dem i deres erobningsplaner. Chiang-Kai-Sheks framragende ledelse, de kinesiske kommunisters erfaring i geriljakrig og det kinesiske folks kjærlighet til sitt land har satt japanerne mange grå hår i hodet. Men hva skyldtes

den uforsonlige kamp mellom det demokratiske Kuo-Min-Tang partiet og det kommunistiske kinesiske partiet, en kamp som for en stund fullstendig syntes å overskygge kampen mot det aggressive, militaristiske Japan? Arsaken ligger i rent økonomiske forhold, Kuo-Min-Tang partiet er politisk demokratisk i sitt vesen, men ønsker ikke gjennomføre noen økonomiske omveltninger. Dets ryggrad var det liberale borgerskap som for en stor del bygger sin makt og rikdom på store jordbessittelser. En annen ting som vakte motstand var at den kinesiske revolusjon etter parteits mening bare var kommet til det annet stadium der Kuo-Min-Tang skulle føre et politisk "formynderskap" til folket var modent nok til å gå inn i en hel demokratisk periode. Og dette formynderskap ga seg utslag i et hardt diktatur. Kommunistene ivret først og fremst for en overføring av jordeiendommene til bøndene hva brakte dem i skarp opposisjon til det rike borgerskap i byene. Men da det gjalt å føre en forsonlig politikk for å muliggjøre en samling mot japanerne, viste de en beundringsverdig resignasjon og var villige til å omgjøre inndragingen av jorden mot at det ble gjennomført et politisk demokrati. Utsiktene etter krigen bør derfor være de beste. Kina ledes av en demokratisk politiker og militær som nok har vært nødt til å føre en delvis reaksjonær politikk pga. sin politiske avhengighet overfor det jordeiende borgerskap, men som nå med kommunistene og Kuo-Min-Tang s venstrefløy som lojale medarbeidere, vel makter å gjennomføre sine politiske idaler, som svarer til de Forente Nasjoners.

Nyhетene fra London fredag 14/7 kl. 18.30.

Østfronten. Det russiske framstøt fortsetter langs hele fronten. Tyskerne innrømmer å ha rømmet byen Pinsk. Marskalk Stalin har opplyst at Vilna nå er fullstendig på russiske hender. I og med erobringen av Pinsk står veien helt åpen for Brest-Litovsk. Under kampene om Vilna falt 3000 tyskere og 5000 ble tatt til fange. Tyskernes stilling ved Kaunas i nord og Grodno i syd er sterkt truet. Avstanden fra den Østpreussiske grense er kommet ned i 55 km. Også i Finland er det fortsatt jevn framgang for russerne. Elva Nejemen er overskredet på bred front.

Vestfronten. Amerikanske tropper står mindre enn 3 km. fra Le Dessert. Etter inntagelsen av Caen foretar både allierte og tyskerne omgruppering av sine tropper. Ved Caen har de allierte trukket seg tilbake fra to landsbyer. Franske friskarere har ved et vellykket angrep foretatt betydelige ødeleggelser av tyske sambandslinjer bak fronten. En kabel på 110.000 volt i Roquefort er brutt. Andre kabler, bl.a. en mellom Paris og Nancy er også ødelagt. Troppene i avsnittet ved La Haye du Fuits rykker framover mot Lessay og Periers. Den allierte marinebase under operasjonene i Normandie er nå offentliggjort. De har mistet 15 krigsskip, deriblandt 6 destroyere, 3 fregatter og 6 mindre skip. Blandt skipene var den norske destroyer "Svenner".

Italia. I Italia har de allierte fremdeles hatt jevn framgang. Hovedkampene foregår i nærheten av Livorno og Arezzo. Flere landsbyer er blitt erobret. Jernbanestemter i Milano ble angrepet i natt. Britiske fly har rettet kraftige angrep mot Ruhr-distriktet inatt uten tap. Ved de 3 angrep på München tirsdag, onsdag og torsdag var 3300 tunge amerikanske bombefly i aktivitet.

Jugoslavia. Det meldes fra Titos hovedkvarter om voldsomme kamper i Jugoslavia. Kommuniket fra general Tito melder videre at en ny tysk offensiv i Albania er slått tilbake med store tap for tyskerne, av albanske friskarere

En kan opplyse at Hitler har tillyst et stort møte i sitt hovedkvarter en gang i løpet av neste uke.

Vi gjør våre lesere oppmerksom på at Siste Runde, p.g.a. redaksjonens fellesferie, ikke vil utkomme med noe nytt nummer før tirsdag den 1. august. Vi tror ikke at vi tar munnen for full når vi til da kan love store nyheter. Vi ønsker våre lesere en god ferie og vel møtt til nye og alvorlige oppgaver.